

Patronat Honorowy
Prezydenta Miasta Gniezna
Michała Powołowskiego

FUNERALIA GNEŹNIEŃSKIE – SPOTKANIE 25

Instytut Kultury Europejskiej UAM w Gnieźnie, ul Kostrzewskiego 5

PROGRAM

Dzień Pierwszy – 14 maja 2025 (środa)

9.45-10.00 Otwarcie

10.00-10.30 – Referat wprowadzający: Jacek Wrzesiński
Ćwierć wieku *Funeraliów*

10.30-10.50 – Jacek Woźny (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
Wykorzystanie teorii w studiach nad zagadnieniem ludzkiej śmierci w świetle dorobku naukowego „Funeraliów” lednicko-gnieźnieńskich

10.50-11.05 – DYSKUSJA

11.05-11.25 – Arkadiusz Marciniak¹, Katarzyna Harabasz²
(¹Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; ²Uniwersytet Szczeciński)
Charakter praktyk funeralnych w Çatalhöyük wobec przemian społeczno-kulturowych i zmian środowiskowych w późnym neolicie Anatolii

11.25-11.45 – Barbara Wąsowicz¹, Ingrida Domarkienė², Magda Miciak³, Marta Rychtarska³
(¹Katedra Genetyki i Genomiki, Instytut Biologii, Uniwersytet Szczeciński; ²Department of Human and Medical Genetics, Institute of Biomedical Science, Centre for Human Bioarchaeology and Paleogenetics, Translational Health Research Institute, Faculty of Medicine, Vilnius University; ³Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy)
Relacje rodzinne czy wspólnota miejsca? Badania genetyczne grobów podwójnych z wczesnośredniowiecznego cmentarzyska w Gieczu (woj. wielkopolskie)

11.45-12.05 – Dariusz Błaszczyk
(Wydział Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego)
Możliwości i ograniczenia badań mobilności populacji ludzkich z wykorzystaniem trwałych izotopów strontu – przykład ze średniowiecznego Mazowsza i Podlasia

12.05-12.25 – Petr Hejhal¹, Radek Bláha², Marcela Horáková¹, Tereza Janáková¹, Petra Rokoská²
(¹Katedra Archeologie, Univerzita Hradec Králové; ²Muzeum východních Čech v Hradci Králové)
Archaeological excavations of early mediaeval cemeteries in northeast Bohemia in years 2014-2024

12.25-12.40 – **DYSKUSJA**

12.40-12.55 – Przerwa

12.55-13.15 – Maciej Karczewski

(Ośrodek Badań Europy Środkowo-Wschodniej)

Archeologia środowiska cmentarzysk ciałopalnych. Możliwości i ograniczenia poznawcze

13.15-13.35 – Marcin Bohr

(Instytut Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego)

Środowiskowe uwarunkowania lokalizacji cmentarzysk w strefach górskich. Casus Sudetów w okresie wpływów rzymskich

13.35-13.55 – Marek Florek

(Instytut Archeologii, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Cmentarze w krajobrazie osadniczym okolic Sandomierza w XI-XII w.

13.55-14.15 – Katarzyna Ślusarska¹, Michał Adamczyk², Katherine Gaddis³, Ariel Gruenthal-Rankin⁴, Jacek Karmowski⁵, Marissa Ramsier⁶, Michael Szyndler⁶

(¹Uniwersytet Szczeciński; ²Muzeum Narodowe w Szczecinie; ³University of Nevada, Las Vegas; ⁴University of Hawai'i-West O'ahu; ⁵Uniwersytet Jagielloński; ⁶Cal Poly Humboldt)

Życie nad jeziorem: późnośredniowieczne cmentarzysko w Żelewie, gm. Stare Czarnowo, woj. zachodniopomorskie

14.15-14.30 – **DYSKUSJA**

14.30-15.15 – Przerwa Obiadowa

15.15-15.30 – Paulina Dobrowolska-Janicka

(Zakład Transfuzjologii, Instytut Hematologii i Transfuzjologii, Warszawa)

„O cholera!”, czyli choroby zakaźne w (nie tylko) XIX-wiecznym Bytomiu

15.30-15.45 – Marcela Horáková¹, Matouš Holas²

(¹Department of Archaeology, Philosophical Faculty, University of Hradec Králové; ²Archaeological Department, Museum of Eastern Bohemia)

Archaeological and anthropological research of mass graves from the Prussian-Austrian war 1866

15.45-16.00 – Agata Salamucha

(Szkola Doktorska Nauk Humanistycznych i Sztuki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Pochówki żołnierskie związane z walkami o Lublin z lipca 1944 r. w krajobrazie miasta i sposób ich upamiętnienia

16.00-16.15 – Paweł Konczewski, Radosław Biel, Barbara Kwiatkowska, Katarzyna Biernacka, Jacek Szczurowski

(Katedra Antropologii, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu)

Groby po dwakroć zapomniane: pochówki z II wojny światowej w Małej Lipnej, powiat żarski

16.15-16.30 – **DYSKUSJA**

16.30-16.45 – Monika Kamińska¹, Łukasz Majchrzak²

(¹Zamek Królewski na Wawelu, ²Grupa badawcza “Los Valles de Barranca, Peru”)

Pochówki prymasów w Katedrze pw. Wniebowzięcia NMP i św. Mikołaja w Łowiczu. Sezon 2024

16.45-17.00 – Barbara Kwiatkowska, Jacek Szczurowski, Klaudia Prawica, Dominika Mirko, Olga Mruk

(Katedra Antropologii, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu)

Szczątki kostne z krypty południowej Katedry Jana Chrzciciela we Wrocławiu – groby biskupów i mieszczan

17.00-17.15 – Krystyna Sulkowska-Tuszyńska

(Instytut Archeologii, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

„Bądź wierny, a dam ci wieniec życia”. Refleksje archeologa o przekonaniach religijnych torunian po badaniach cmentarza przy kościele św. Jakuba

17.15-17.30 – Robert Dąbrowski¹, Bartłomiej Gruszka², Sławomir Kałagate³

(¹Muzeum Miejskie w Nowej Soli; ²Ośrodek Archeologii Średniowiecza Krajów Nadbałtyckich IAE PAN;

³Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich)

Najstarsza nekropolia Zielonej Góry – cmentarz św. Jana

17.30-17.45 – **DYSKUSJA**

17.45-18.00 – Sesja Posterowa, zakończenie dnia pierwszego

19.00 – kolacja

Dzień Drugi – 15 maja 2025 (czwartek)

9.15-9.45 – Referat otwierający: Krzysztof Borysławski

(Akademia Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu)

Z miłości czy z rozsądku, czyli o trudach współpracy antropologów i archeologów

9.45-10.05 – Agata Bisiecka¹, Zbigniew Kubiakowski², Dariusz Krasnodębski³

(¹Katedra i Zakład Anatomii Prawidłowej PUM w Szczecinie; ²Fundacja Przyjaciół IAE PAN; Instytut Archeologii i Etnologii PAN)

„Kto pracował interdyscyplinarnie, ten się w cyrku nie śmieje” – współpraca antropologiczno-archeologiczna na przykładzie realizacji wspólnych projektów badawczych

10.05-10.20 – **DYSKUSJA**

10.20-10.40 – Marta Chmiel-Chrzanowska¹, Rafał Fetner²

(¹Uniwersytet Szczeciński; ²Uniwersytet Warszawski)

Księżniczka, która wypadła z klifu – wyniki badań nad pochówkiem kultury wielbarskiej z Bagicza

10.40-11.00 – Tomasz Gralak

(Instytut Archeologii, Uniwersytet Wrocławski)

Wsi spokojna, wsi wesola... Krajobraz przemocy symbolicznej na przykładzie kurhanów z okresu halsztackiego w Brzozie w powiecie strzelińskim

11.00-11.20 – Andrzej Piotr Kowalski

(Instytut Antropologii, Uniwersytet Gdański)

O naruszaniu szczątków zmarłych u starożytnych Germanów. Próba interpretacji historyczno – etnograficznej

11.20-11.40 – Kamilla Waszczuk, Daniel Żychliński

(APB THOR Sp. z o.o.)

Zagadnienie przejścia w zaświaty w świetle znalezisk materialnych. Przykład społeczności XVIII–XX-wiecznych Mazurów z Cierni w Prusach Wschodnich

11.40-11.55 – **DYSKUSJA**

11.55-12.10 Przerwa

12.10.12.25 – Aleksander Piasecki
(Muzeum Podlaskie w Białymstoku)

Cechy ciałopalnego obrządku pogrzebowego na wczesnośredniowiecznym grodzisku w Trzciance, gm. Janów

12.25-12.40 – Leszek Gardela
(Uniwersytet Ludwika i Maksymiliana w Monachium)

75 lat minęło. Lutomiersk i świat wikingów

12.40-12.55 – Tomasz Kurasiński
(Ośrodek Badań nad Dawnymi Technologiami IAE PAN, Łódź)

Grób w świecie roślin – świat roślin w grobie. Słów kilka na temat możliwości interpretacyjnych węgla drzewnych w kontekście wczesnośredniowiecznej obrzędowości pogrzebowej

12.55-13.10 – Karol Kollinger
(IAE PAN Warszawa, OHKMŚiCN)

Pole Garncarza w średniowiecznej Rusi. Uwagi wstępne

13.10-13.25 – **DYSKUSJA**

13.25-13.40 – Joanna Wawrzyniuk
(Instytut Archeologii, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

Oto kopiec i co dalej – o problemach badań leśnych kopców i cmentarzysk kurhanowych

13.40-13.55 – Kinga Durczak
(Antea Group)

Kształtowanie pochówku: relacje między zmarłym, środowiskiem a żałobnikami

13.55-14.10 – Jacek Bojarski
(Instytut Archeologii, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

Miejsce cmentarza we wczesnośredniowiecznej przestrzeni osadniczej – osvajanie zmarłych czy osvajanie się ze zmarłymi

14.10-14.25 – Robert T. Tomczak
(Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Stypa (poczęstne) w małych miastach wielkopolskich w XVII wieku

14.25-14.40 – Natalia Bartczak, Paulina Lemańska
(Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Głogowie)

Ślady przeszłości – dawni mieszkańcy ziemi głogowskiej i ich miejsca spoczynku

14.40-15.00 – **DYSKUSJA**

Zakończenie Konferencji

15.00-15.30 – **Przerwa Obiadowa**

16.00 – Wystawa w Muzeum Archidiecezjalnym z okazji 1000-lecia koronacji Bolesława Chrobrego – „Gniezno 1025-2025”

Podczas Konferencji w holu Instytutu (przed Aulą – miejscem obrad) trwać będą warsztaty skanowania 3D – prowadzący Sebastian Tyszczyk